

Balet SND v sezóne 2022/2023

Milí diváci, priaznivci baletu,

dovoľte mi predstaviť vám dramaturgiu 103. divadelnej sezóny, ktorej obsah charakterizujú pojmy ako žánrová pestrosť a umelecká kvalita. Ponúka tradičné klasické balety, dychberúcu neoklasiku, pôvodné diela slovenských choreografov i skvosty najväčších svetových majstrov. Obsahuje tituly pre fajnšmekrov i baletných nováčikov, dominujú jej tituly určené pre celú rodinu.

Balet SND ponúkne v sezóne 2022/2023 dve premiéry, osem repertoárových inscenácií, dva exkluzívne projekty, predstavenia hosťujúcich súborov i vzdelávacie projekty.

Prvou premiérou súboru je balet *La fille mal gardée* známy pod slovenskými názvami *Zle strážené dievča* alebo *Márna opatrnosť*. Príbeh matky, ktorá chce pre svoju dcéru lepšieho ženícha než toho, ktorého si Lisa vybrala, je popretkávaný vtipnými situáciami a veľkými tanečnými obrazmi velikána svojho remesla, choreografa sira Frederika Ashtona. Kolorit inscenácie zasadenej do vidieckeho prostredia dokresľuje melodická hudba Ferdinanda Hérolda v aranžmáne Johna Lurchberyho.

Do sveta neobmedzenej fantázie divákov vtiahne druhá premiérová inscenácia *Pinocchio*. Vizuálne príťažlivé spracovanie známej rozprávky na hudbu Nina Rotu pripraví choreograf Giorgio Madia.

V repertoári ostávajú všetky tri inscenácie premiérové uvedené v minulej sezóne. Deti poteší výpravná *Popoluška*, dospelých ikonické a nadčasové choreografie v programe *Rukopisy majstrov* a nebude chýbať ani spoločný projekt *Balet&Sluk/Tancom k sebe*, ktorého program dostane nový šat.

Významné miesto v repertoári majú veľké klasické tituly ako *Labutie jazero* a *Giselle*, a detské tituly *Luskáčik* a *Narodil sa chrobáček*.

Vašej pozornosti by nemali ujsť dva exkluzívne projekty. Prvým je baletný galakonzert *Umenie pre život*, na ktorom budú participovať baletní sólisti z najprestížnejších divadelných scén sveta a druhým je *Fashion Ballet*, ktorý po minuloročnom úspechu vstupuje do nového ročníka s novými choreografiami i novými dizajnovými kostýmami. Pre enormný divácky záujem o tento projekt sme zaradili do programu aj dve reprízy formátu z minulej sezóny, ktoré sú zároveň poslednou šancou vidieť choreografické a dizajnérske kreácie, ktoré vznikli v sezóna 2021/2022.

Záver divadelnej sezóny bude tradične patriť podpore budúcich tanečných interpretov a choreografov prostredníctvom koncertov *Večer tanečného umenia VŠMU a Baletu SND* a *Absolventský koncert Tanečného konzervatória Evy Jaczovej*.

Verím, že si vďaka našej bohatej ponuke nájdete cestu na naše predstavenia.

Nina Poláková, riaditeľka Baletu SND

PREMIÉRY

La Fille mal gardée/Zle strážené dievča

Premiéry 18. a 19. novembra 2022

Choreografia Frederick Ashton

Hudba Louis Joseph Ferdinand Hérold

Hudobný aranžmán John Lanchbery

Scéna a kostýmy Osbert Lancaster

Svetelný dizajn Jean-Pierre Gasquet

Naštudovanie Jean-Christophe Lessage

Hudobné naštudovanie Kevin Rhodes

Dirigenti Kevin Rhodes, Adam Sedlický

Klasický baletný titul určený pre celú rodinu začal písať svoju históriu ešte v roku 1789. Súčasná inscenácia baletu *La fille mal gardée*, ktorá je o márnej snahe vdovy Simony zabrániť láske svojej dcéry k mladému farmárovi, nesie rukopis choreografa Fredericka Ashtona. Obľúbený komický baletný titul s krásnymi pas de deux, veľkými zborovými charakterovými tancami a vtipnými mizanscénami sa vracia na javisko SND po tridsiatich rokoch. Ashtonova inscenácia s hudobným aranžmánom Johna Lanchberyho a originálnou výpravou Osberta Lancastera patrí k najčastejšie uvádzaným inscenáciám a je ozdobou repertoáru mnohých popredných baletných súborov sveta.

Reprízy 20., 22., 23. novembra 2022; 10., 14., 15., 18. februára 2023

Choreografia Fredericka Ashtona je uvádzaná s láskavým dovolením Jeana-Pierra Gasqueta. Dielo je uvádzané so súhlasom Boosey & Hawkes Music Publishers Limited v zastúpení Oxford University Press.

Pinocchio

Premiéry 19. a 20. mája 2023

Choreografia a réžia Giorgio Madia

Hudba Nino Rota

Scéna a kostýmy Domenico Franchi

Svetelný dizajn Łukasz Rózewicz

Naštudovanie Adriana Mortelliti, Duilio Ingrassia

Baletná adaptácia známej rozprávky o Pinocchiových dobrodružstvách je únikom do sveta fantázie. Na vlnách nádherných melódií skladieb Nina Rotu sa odvíja príbeh chlapca-živej bábky, ktorý nepočúva rady iných, ale učí sa na vlastných chybách. Javiskový život nezbednému Pinocchiovovi vdýchol choreograf Giorgio Madia. Vďaka nemu je inscenácia plná humoru, v pohybovej forme elegantná, vizuálne príťažlivá, náučná i podmanivo emocionálna.

Reprízy 23., 24., 27. mája 2023; 1. a 2. júna 2023

Špeciálne predstavenia

UMENIE PRE ŽIVOT

Medzinárodné baletné gala

28. októbra 2022

Baletný gala večer *Umenie pre život* je pokračovaním dlhodobej tradície, ktorá vznikla z iniciatívy Národného onkologického ústavu v Bratislave. Hlavnou myšlienkou podujatia je osвета a podpora boja proti onkologickým ochoreniam. Vychádzajúc z filozofie, že umenie lieči, prvá baletná scéna prináša jedinečný, štýlovo bohatý program, na ktorom participujú vedúci sólisti Baletu SND a interpreti popredných európskych súborov.

FASHION BALLET '23

23. a 24. júna 2023

Pokračovanie úspešného projektu Fashion Ballet prináša v novej edícii opäť štyri pôvodné miniatúry, v ktorých sa predstavia v tandemoch choreografi a módni dizajnéri. Móda znovu ožije pohybom v originálnych choreografiách a naopak, výtvary módnych tvorcov dokreslia sošnú krásu tanečníkov Baletu SND.

Hostujúce predstavenia

Lúčnica

19. januára a 9. februára 2023

Balet Štátneho divadla Košice

4. februára 2023

Absolventský koncert Tanečného konzervatória Evy Jaczovej v Bratislave

28. júna 2023

Večer tanečného umenia VŠMU a Baletu SND

REPERTOÁR

Rukopisy majstrov

14., 15. októbra 2022, 28. apríla 2023, 6. a 13. mája 2023

THE VERTIGINOUS THRILL OF EXACTITUDE

Choreografia William Forsythe

Hudba Franz Schubert

Scéna a svetelný dizajn William Forsythe

Kostýmový dizajn Stephen Galloway

Svetlá – supervízia Tanja Rühl

MURMURATION

Choreografia Edwaard Liang

Hudba Ezio Bosso

Scéna a kostýmy Edwaard Liang

Svetelný dizajn Lisa J. Pinkham

Svetelný dizajn – supervízia Robert Eisenstein

Husle – sólo Lucia Harvanová, Vladimír Harvan

ENTROPY

Choreografia Craig Davidson

Hudba Nicholas Thayer

Scéna Craig Davidson

Kostýmy Alana Sargent

Svetelný dizajn Martin Gebhardt

THE CONCERT

Choreografia Jerome Robbins

Hudba Frédéric Chopin, **orchestrácia** Clare Grundman

Scéna Saul Steinberg

Kostýmy Irene Sharaff

Adaptácia kostýmov Holly Hynes

Svetlo Jennifer Tipton

Svetlá – supervízia Robert Eisenstein

Klavír – sólo Ladislav Fančovič, Edita Turian

Program Rukopisy majstrov prináša exkluzívne na Slovensko štyri hypnotizujúce choreografie nesúce autorské rukopisy významných choreografov 20. a 21. storočia. Pohybová mnohotvárnosť neoklasického tanečného štýlu sa zrkadlí v dielach, ktoré nesú estetiku klasického baletu kombinovanú s dynamikou súčasnosti: od vzdušných impresií baletu *Murmuration* Edwarda Lianga cez prenesený odkaz da Vinciho *Vitruviánskeho muža* na dokonalosť ľudského tela v choreografii *Entropy* Craiga Davidsona, zdanlivo nekonečný ohňostroj brilantnej tanečnej techniky v miniatúre *The Vertiginous Thrill of Exactitude* ikonického choreografa *Williama Forsytha* až po odľahčený a vtipný balet *The Concert* legendárneho Jeroma Robbinsa.

Choreografia Jeroma Robbinsa je uvádzaná so súhlasom The Robbins Rights Trust

Giselle

17., 18., 20. septembra a 8. októbra 2022

Choreografia Rafael Avnikjana podľa Jeana Coralliho, Jula Perrota a Mariusa Petipu

Hudba Adolphe Charles Adam

Libreto Théophile Gautier, Jules-Henri Vernoy de Saint-Georges

Scéna Juan Guillermo Nova

Kostýmy Luca Dell'Alpi

Svetelný dizajn Juan Guillermo Nova, Lukáš Peciar

Romantický balet *Giselle* je klenotom svetovej baletnej literatúry. Dojímavý príbeh o nesmrteľnej láske z pera Théophila Gautiera a Jula-Henriho Vernoya de Saint-Georges dojíma divákov od roku 1941. Na tóny hudby Adolpha Charlesa Adama plynie na javisku choreografická dráma, v ktorej je reálny svet konfrontovaný s nadprirodzenom, tance smrteľníkov striedajú vzdušné tance víl.

BALET&SĽUK/Tancom k sebe

22. a 26. októbra 2022, 29. a 30. marca 2023, 1., 6. a 8. apríla 2023

Komponovaný tanečný program

Divácky mimoriadne úspešný projekt, v ktorom na pódium dochádza k priateľskej konfrontácii akademického a ľudového tanca. Dva najväčšie bratislavské profesionálne tanečné súbory – Balet Slovenského národného divadla a Slovenský ľudový umelecký kolektív – v snahe priniesť krásu rozličných žánrov tanca ponúkajú v spoločnom komponovanom programe to najlepšie zo svojho repertoáru. Tanečníci Baletu SND sa predstavujú v divácky obľúbených choreografiách klasického i moderného repertoáru a SĽUK do programu prispieva najkrajšími tanečnými fragmentmi, ktoré reprezentujú nesmierne bohaté folklórne dedičstvo Slovenska. Sólisti a členovia oboch súborov predvedú bok po boku interpretačné majstrovstvo a širokú pohybovo-žánrovú škálu v choreografiách, ktoré potešia milovníkov tanečného umenia.

Narodil sa chrobáček

24. septembra 2022, 26. a 28. januára 2023

Hudba Tibor Frešo

Libreto Boris Slovák

Choreografia Igor Holováč

Texty Nikita Slovák

Scéna Milan Ferenčík

Kostýmy Josef Jelínek

Pôvodná baletná rozprávka na hudbu slovenského skladateľa Tibora Freša odкрýva najmenším divákovi svet roztancovaných chrobáčikov. Tajomným svetom, v ktorom chrobáčikovia žijú, prevedie

deti ochranca lesa Pepe. Ten im predstaví dobrodružstvá nezbedného mušička Svätajanka. Príbeh hlavného hrdinu sa odohráva počas jedného roka, striedajúce ročné obdobia sú hlavným výtvarným motívom jednotlivých obrazov, kolobeh prírody je inšpirujúcou kulisou tajného života svätajanských mušiek. Tie nazval libretista Nikita Slovák „svetielkami, ktoré nám pánbožko poslal, aby nám v noci nebolo smutno a aby sme nezablúdili“. Nikdy sa nekončiacu „choreografiu“ prírody premietol choreograf Igor Holováč do rozkošného tanečného textu, ktorý ponúka dynamické obrazy plné humoru i jasné etické posolstvo.

FASHION BALLET ´22

2. novembra 2022, 9. decembra 2022

ICARUS

Choreografia Kristina Paulin

Kostýmový dizajn Martin Hrča

Hudba Igor Stravinskij

UNLIKE

Choreografia Adrian Ducin

Kostýmový dizajn Pavol Dendis

Hudba Remo Kláčanský

Svetelný dizajn Jozef Miklós

TWO

Choreografia Lukáš Timuľák

Kostýmový dizajn Boris Hanečka

Hudba Henry Vega, Georg Friedrich Händel

EXTRAVAGANZA

Choreografia Roman Novitzký

Kostýmy Lukáš Krnáč

Hudba SBTRKT, Prince, George Michael

Jedinečná príležitosť vidieť diela pilotného ročníka projektu Fashion Ballet z roku 2022, ktorý odštartoval tradíciu uvádzania diel talentovaných dizajnérov a choreografov. Prvý ročník priniesol antický námiet v podobe choreografie *ICARUS*. Autorka Kristína Paulin na jeho realizácii spolupracovala s dizajnérom Martinom Hrčom. Hypnotizujúce dueto Lukáša Timuľaka *TWO* odel módny guru Boris Hanečka. Adrián Ducin na hudbu Rema Kláčanského v choreografii *UNLIKE* poukázal na odlišnosti každej individuality, odvážne kostýmy k dielu navrhol Pavol Dendis. Program ukončuje *EXTRAVAGANZA* Romana Novitzkého, ktorý v spolupráci s Lukášom Krnáčom na scéne oživil atmosféru 80. a 90. rokov minulého storočia.

Popoluška

13., 14. a 20. januára 2023, 15. a 16. apríla 2023, 6. a 7. júna 2023

Choreografia a réžia Michael Corder

Hudba Sergej Prokofiev

Scéna a kostýmy Mark Bailey

Asistent choreografie Yuri Uchiumi

Hudobné naštudovanie Ondrej Olos

Rozprávkový príbeh Popolušky z pera francúzskeho spisovateľa Charla Perraulta inšpiroval hudobného velikána Sergeja Prokofieva k skomponovaniu jedného z najkrajších baletných opusov 20. storočia. Melodicky bohaté dielo plné emócií, krehkosti, melanchólie a nádherných tanečných obrazov je stále príťažlivým a podnetným materiálom pre umelcov na celom svete. Choreograf Michael Corder pri spracovaní Prokofievovho baletu vychádzal z bohatej farby hudobnej partitúry i emocionality dejovej línie známej rozprávky, ktoré zvýraznil moderným choreografickým videním. Corderov choreograficko-režijný koncept vhodne dopĺňa výprava anglického scénografa a kostýmového výtvarníka Marka Baileyho.

Labutie jazero

17., 18., 22., 23. a 25. marca 2023

Choreografia Rafael Avnikjan podľa Mariusa Petipu a Leva Ivanova

Hudba Piotr Iljič Čajkovskij

Scéna a kostýmy Josef Jelínek

Fenomenálne dielo Piotra I. Čajkovského, Mariusa Petipu a Leva Ivanova *Labutie jazero* je nesporne najznámejším baletným titulom, ktorého aktuálna inscenácia už 30 rokov dominuje repertoáru Baletu SND. Svetová premiéra baletu sa v roku 1877 v Moskve síce nestretla s pozitívnou reakciou, no jeho inscenovanie v roku 1895 v Petrohrade choreografickým tandemom – Marius Petipa a Lev Ivanov – ho zaradilo medzi klenoty klasickej baletnej literatúry. Odvtedy predstavuje romantický príbeh princa Siegfrieda a princeznej Odetty zakliatej do podoby labute základný a žiadaný titul veľkých tanečných súborov. Úspech predstavenia vychádza z mimoriadne emotívnej a farebnej hudby, silnej dramaturgickej línie, ktorej dominuje súboj nesmrteľnej lásky so zlom a očarujúca obrazotvorná choreografia. Aktuálne naštudovanie inscenácie Rafaelom Avnikjanom vychádza z tradičnej petrohradskej verzie Konstantina Sergejeva.

Luskáčik

2., 3., 6., 7., 13., 21., 22. a 26. decembra 2022, 4., 5. a 7. januára 2023

Choreografia Rafael Avnikjan, Jozef Dolinský st.

Hudba Piotr Iljič Čajkovskij

Scéna a kostýmy Josef Jelínek

Detský balet *Luskáčik* neodmysliteľne patrí k obdobiu Vianoc. Tajomný oživený svet v tieni vianočného stromčeka, odvážny Luskáčik bojujúci s myším kráľom a roztancované snehové vločky sú ikonickými obrazmi baletu, ktorého rozprávkový príbeh sa vznáša na podmanivých melódiách. Hudobná partitúra k *Luskáčikovi* si vďaka melodickosti a snovosti vyslúžila prívlastok „symfónia detstva“. Spolu s *Labutím jazerom* a *Spiacou krásavicou* uzatvára Čajkovského tvorbu symfonických baletov, ktoré tvoria zlatý fond klasického baletného dedičstva. Najznámejší vianočný príbeh Luskáčik ožíva v koncepcii Vasilija Vajnonena a choreografickej úprave Rafaela Avnikjana a Jozefa Dolinského. Spolu so sólistami a s členmi Baletu SND sa predstavujú žiaci Tanečného konzervatória Evy Jaczovej a Bratislavský chlapčenský zbor pod vedením Magdalény Rovňákovej.